

Miljoenenclaim tegen natuurverenigingen?

Er loopt een klacht bij de Europese Commissie tegen het Vlaams Gewest wegens het subsidiërsbeleid voor de aankoop van natuurgebieden. Dat kan een ramp zijn voor verenigingen als Natuurpunt.

De onrust is groot bij de Vlaamse natuurverenigingen. Als gevolg van een klacht bij de Europese Commissie, die vertrok bij de Nederlandse baron Seger Van Voorst tot Voorst, eigenaar van het natuurpark Hoge Veluwe, moest de Nederlandse overheid haar regeling voor de subsidiëring van de aankoop van natuurgebieden aanpassen. Een belangrijk element in de uitspraak was dat de Commissie natuurverenigingen als ondernemingen beschouwt, gezien hun economische belang en de omzet die ze realiseren.

Vorige week kwam er een vergelijkbare uitspraak van het Europees Hof van Justitie in een zaak van de Duitse overheid, die eenzelfde beslissing van de Europese Commissie aanvocht. Ook toen oordeelde de Commissie dat natuurverenigingen ondernemingen zijn. De onrust is vooral groot omdat dit zou impliceren dat subsidies als staatssteun aan ondernemingen moeten worden beschouwd.

In Vlaanderen diende de door jagers en grote landeigenaars opgerichte Vlaamse Vereniging voor Gelijkberechtiging Natuurbeheer (VVGN) op 1 maart 2013 via het advocatenkantoor Stibbe een vergelijkbare klacht in bij de Europese Commissie, gericht tegen het Vlaams Gewest. 'Verenigingen als Natuurpunt gedragen zich als potentaten die menen het alleenrecht te hebben op de visie hoe natuur moet worden beheerd, en worden daarvoor gesubsidieerd', zegt

Pierre Bouckaert van VVGN. 'Wij pikken dat niet meer, omdat wij op die manier altijd en overal benadeeld worden. Wij willen ook van subsidies kunnen genieten.'

De druk op de zaak vergroot, omdat er in de toekomst minder geld voor de aankoop van natuurgebieden zal zijn. Bovendien onderhandelt het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) momenteel over een nieuwe wetgeving, zodat de klacht ongetwijfeld ook een politiek doel heeft. 'Natuurbehoud is steeds meer een kwestie van geldstromen, en dit is duidelijk een poging om het quasi-monopolie van de natuurverenigingen te doorbreken', zegt Dirk Bogaert van ANB. 'Maar we mogen toch niet uit het oog verliezen dat natuurver-

enigingen volgens hun statuten voor het collectieve goed werken.'

In die zin wordt het als positief ervaren dat in het arrest van het Europees Hof van Justitie expliciet gestipuleerd wordt dat natuurbeheer uitsluitend een kwestie van algemeen maat-

schappelijk belang is. Toch is de ongerustheid over een eventueel statuut van natuurverenigingen als ondernemingen groot: het zou kunnen impliceren dat subsidies met terugwerkende kracht als niet-gemelde staatssteun kunnen worden beschouwd, en kunnen worden teruggevorderd. Voor Vlaanderen zou het om een bedrag van 60 à 70 miljoen euro (exclusief interesten) kunnen gaan.

Dirk Draulans

VRIJWILLIG NATUURBEHEER Een terugvordering van subsidies zou kunnen oplopen tot 70 miljoen euro.